

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ „ „
Negyedévre 2 „ „ „
Egy órára 1 „ „ „
Egyes szám ára 4 kr.

Felolós szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond**,
Kiadók: **Hoffmann és Társa**.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többzori hirdetések alkú szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg-díj minden külön beiktatásért 30 kr.

Közüoktatásunk.

Debreczen, okt. 24.

A mult napokban a közoktatásügyi miniszter budgetjét bírálgatva, elmondtuk egész objektive nézetünket, hogy körülbelül 17 millió lelket számláló és annyira heterogén és poliglott elemű országban, mint a milyen hazánk, a hol annyiféle a nemzetiség, a hányféle a vallásfelekezet: ott bizony tiz millió forint költségvetéssel nem lehet nemzeti iskolákat fejleszteni, állítani, ne lehet tanítókat, tanárokat serkenteni.

Összeállítottuk Európa államainak 1895. évi közoktatásügyi költségvetéseit; ezen statisztikai táblázatból kitűnik, hogy hazánk közoktatásügyi budgetje az utolsó helyen áll, kitűnik, hogy hazánk az a tejjel-mézszel folyó ország az, a melyik legkevesebbet költ kulturális czélokra.

Állítsuk fel eme budgeteket % -ban, hát kitűnik, hogy: Svédország a folyó évben költött tanczélokra 17.2%, Württemberg 15.7%, Románia 12.4%, Bulgária 11.7%, Norvégia 10.6%, Angolország 10.6%, Görögország 9.0%, Franciaország 7.2%, Szerbia 6.3%, Dánia 6.3%, Poroszország 5.6%, Osztrákország 3.8%, Olaszország 2.3% és Magyarország 2.2%-ot.

Tehát 11 állam és ország közt Magyarország az utolsó helyen áll.

Ennek a szűkkeblűségnek következményei aztán már is jelentkeznek — beáll a tanár és tanítóhiány. — És bizony nem kell hozzá se Falb- és Flammarion jósló tehetsége, hogy kiszámíthassuk: hol? és mikor? lesz kénytelen az állam egyes középtanodákat és népiskolákat bezárni, mert nem lesz tanár, nem lesz tanító.

Sajnos, hogy a felekezetek szegénységük folytán a rossz dotatiót illetőleg, versenyeznek az állammal!

A felekezetek is kénytelenek 800 frtos tanári és 300 frtos tanítói pályázatokat hirdetni.

A mellett az a tanári és tanítói pályája — ismét csak a kormány szűkmarkúságánál fogva — valóságos zsákutca. — Mert míg az a vasuti altiszt 420 frt alapfizetés és 180 frt lakbér mellett 1000 frtig haladhat fel; a pénzügyi, igazságügyi stb. féle irnokok, irodatisztek 600 frttól 9—1000 frtig emelkednek a fizetésben, addig a néptanító az 5 300 frtos minimumával, ha 25 évig működött 550 frtra viheti.

Budapesten kívül 800 frt a maximum, a mit tanító élvezhet.

Kell pedig a tanítónak végezni 4 elemi, 4—5 középtanodai osztályt és 4

képezdei tanfolyamot, végre ki kell állnia sikeresen a tanképesítő vizsgálatot; tehát 12—14 évi elméleti és gyakorlati tanulás után, jut egy 3—4—5 vagy 600 frtos állásra és egy végtelen zsákutczába.

Nincs itt előléptetés, nincs itt előhaladás!

A tanárkar sincs másképen.

A tanár is 16—17 évi tanulás után jut egy 800—1000 frtos álláshoz és megöszül, míg fizetése kiteszen 1500—1600 frtot.

Száz közül egy lesz igazgató, és 1000 közül egy főigazgató.

A tanítóknál pedig 100 közül egy lesz tanfelügyelői tollnok, 1000 közül pedig egy segédtanfügyelő és mint ilyen megöszül, míg kir. tanfelügyelővé léptetik elő.

Csoda-e hát, hogyha évről-évre kevesebben lépnek eme czifranomoruságos pályára?

Csoda-e, hogyha tanár, tanító, mihelyst kedvezőbb állásra való alkalom nyílik, ugy a faképnél hagyja a tanító-és tanárságot?

Ezen a bajon a tanárjelöltek aziluma, a nagy stipendium, a képezdek szaporítása sem fog segíteni.

Megfőlebb azt eredményezik, hogy az a szegény fiu, a ki sehol sem tud boldogulni, az megy tanítónak, tanárnak, tekintet nélkül arra, hogy predestinálva van-e a tanítói pályára avagy nem?

Amolyan kötéllal fogott tanférfi pedig, mit és mennyit ér? — arról nem akarok itt szólni.

Bizony mondom, nincs köszönet eme szűkmarkúságban! Ugy a kormány, mint a felekezetek szegénységük miatt a legsanyarabbul fizetik a tanárt és tanítót. Hogy pedig tanár és tanító sok kell, arról nem tehetnek ők.

Hát hadnagy, fináncz, vasutas, nem kell-e sok, azért a fizetésök aránylag véve mégis kétszer annyi, mint a tanférfié, s e mellett az előléptetés hosszu létrája áll előttük!

Sajnáljuk a tanárok és tanítók helyzetét, mert félő nagyon, hogy egyszerre csak be fog állani e téren is a csőd, a szellemi csőd!

Kuthi Zsigmond.

A ház munkaprogrammja. A képviselőház tegnapi ülésében Bánffy miniszterelnök előterjesztést tett a ház munkarendjére vonatkozólag, melyet a ház el is fogadott. E szerint a képviselőház ma d. e. 10 órakor tartandó ülésében választ a miniszterelnök Apponyi Albert gróf interpellációjára a zágrábi botrány ügyében. Ugyanezen ügyben tett két interpellációra csak pénteken szándékozik

választ adni. A holnapi ülésben felel a kultuszminiszter Drakulics Pálnak a szerb egyházkongresszus, a miniszterelnök Bartha Miklósnak a miniszterelnöki arczképek, Asbóth Jánosnak a 67-ki kiegyezés, Péchy Tamásnak a gazdakongresszus, a földmivelési miniszter Kováts Józsefnek a ménésbirtokok biztosítása, a belügyminiszter Endrey Gyulának Hódmezővásárhely törvényhatósági jogának megsértése Holló Lajosnak a nógrádmegyei törvényhatósági bizottság összealakítása és végre a miniszterelnök Drakulics Pálnak a beocsini cementföldek tárgyában tett interpellációjára. A pénteki ülésben a mai két interpelláción kívül Péchy Tamás interpellációjára a román buza ügyében és Visontai Soma interpellációjára a penztári feleslegek dolgában szinten adnak választ a miniszterek. Ez a munkaprogramm a Bánffy-kabinet legekialtansabb szegénységi bizonyítványa.

A képviselőház pénzügyi bizottsága

Széll Kálmán elnöklere alatt tartott tegnapi ülésében tárgyalás alá vette s be is fejezte a pénzügyi tárca költségvetését. Az előadó Láng Lajos volt. Péchy Tamás megjegyzi, hogy a koronás és husz filleres nagyon hasonlítván egymáshoz, ez a körülmény igen gyakran alkalmas a közönséggel szemben visszaélésekre, minélfogva célszerű lenne a koronát nagyobb alakban veretni. A tiz fillérest is nagyon nehéz a régi tizkrajzarostól megkülönböztetni. Helfy Ignác kérdést intéz a miniszterhez, hogy mily stádiumban van a valutarendezés ügye s különösen van-e kilátás, hogy a törvényben tervezett időn belül a készfizetés fel lesz vehető, — vagy ha nincs, melyek annak akadályai s reméli-e a miniszter, hogy azok le lesznek küzdhetők. Lukács miniszter a felhozottakra válaszolja, hogy mindaddig panasz arra nézve, hogy a behozott új pénznemek nem volnának czélszerűek, és megfelelőek, nem érkezett a kormányhoz. A korona megkülönböztetése a más színű s rovátkás husz fillerektől igen könnyű, a tizkrajzarosok pedig igen rövid idő alatt teljesen eltűnnek a forgalomból. A valutarendezés megy ugyanazon uton, amelyen megindult, azon programm szerint, a melylyel kedvezményzetett és semmiféle oly körülmény nem merült fel, a mi ezen programm megvalósítására zavarólag hatott, vagy megváltoztatását szükségessé tette volna. Reménye van arra, hogy már a legközelebbi időben jelentékeny előrelépés fog e téren történni. Ugyanezt mondhatja a készpénzfizetés fölvételére vonatkozólag is.

Közegészségügyi és orvosi kongresszus. Az országos közegészségügyi egyesület és a budapesti orvosegyesület választmányja egyértelműleg elhatározta, hogy a mileneumra országos közegészségi és orvosi kongresszus tartását hozza javaslatba. A kongresszus programmjába csak a legáltalánosabb higiéniai, orvos-társadalmi és rendi kérdések lesznek felvéve.

Képviselők mentelmi joga. A képviselőház mentelmi bizottsága tegnapi ülésén felfüggesztendőnek találta a párviadal vétsége miatt vádolt Bartók Lajos, Ugron Gábor és Drakulics Pál, továbbá a sajtóvétségért elítélt Horváth Gyula képviselő mentelmi jogát, míg Polónyi Géza és Ugron Zoltán mentelmi jogát fentartandónak véleményezte.

KÜLFÖLD.

Pofozkodó román tábornok. Bukarestben néhány hónap előtt nagy feltűnést keltett egy kinos, katonai botrány, bár románban napirenden vannak az ilyen esetek, mikor vagy egy tábornokot pofoznak fel, vagy pedig egy tábornok pofoz fel valakit. A hivatalos „Moniteur” legutóbbi száma királyi rendeletet tesz közzé, a mely Lahovary Jakab tábornok vezérkari főnököt fegyelmi uton rendelkezési állományba helyezi. A hadügyminiszteriumnak egyidejűleg közzétett jelentése azt mondja, hogy rossz példa volna a hadseregbe és buzditás inkorrekt magaviseletre, ha oly cselekedeteket, minőket Lahovary elkövetett, büntetlenül hagynának.

Olasz-portugál konfliktus. A „Globo” című portugál lap az olasz-portugál incidenssel foglalkozva azt mondja, hogy I. Napoleon óta egy kormányt sem aláztak meg, úgy, mint ahogy Olaszország a portugál kormányt megalázta. A portugál kormánynak le kellett volna mondania, minthogy a sértés nem a nemzetet, hanem a kormányt éri. A „Globo” azt tanácsolja a királynak, hogy mielőbb térjen vissza Lisszabonba, mert különben akadályokra talál! (Az illető portugál újság, úgy látszik, erőlyes hangot tud használni még az uralkodóval szemben is!)

Badeni programja. Mint már megírtuk, Badeni gróf tegnap fejtette ki programját, mely szerint, munkaprogramját illetőleg szükséges, hogy a költségvetés még ez évben elintéztessék. Főfeladata a Magyarországgal való kiegyezés megnyitása. Bejelenti a választási reformra vonatkozó javaslatot és hangsúlyozza, hogy azt egészében fogja a háznak elfogadásra ajánlani. A kormány továbbá az alsóbb néposztályok szociális helyzetét lehetőleg javítani fogja. Az adóreformot az eddigi munkálatok lehető tekintetbevételével fogja folytatni. A miniszterelnök továbbá az új polgári rendtartás életbeléptetésére vonatkozó törvényjavaslatok előterjesztését jelenti be. Végül ama reményének ad kifejezést, hogy szavait nem fogják rosszakaratulag értelmezni és az ut nyitva fog maradni a pártok bizalmához. A kormány a házhoz apellál támogatásért.

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

Őszi hangulat.

Irtá: Gondy Károly.

I

Alig hogy elmúlt a nyár, itt az ősz a nyakunkon. Én szívesen elhordanám nyakkendőnek, mert szeretem gyorsan változó színét.

Nincsen lehangolóbb az idegekre, mint mindég egy szót látni. Olyan az, mintha mindég egy szót, egy hangot ismételnének fülünkbe. A nyár pedig igazán monoton: tiszta zöld. Ha nem tarkitanánk a kerteket virággyakkal, nem tudom, hogy lehetne benne végig nyaralni. A virággyak és csokrok mind megannyi „látható” akkordjai a kerti csendületnek: átmenetek a fehértől egész a sötét barnáig.

Fekete szín nincsen a nap alatt a föld összes florájában. Fekete az éj és alattomos sárga színe. Föld alatt terem a maró gyökér, a vulkanizált kőzet. Hiszen még a lelke is megfeketedik annak, ki a napot kerüli. Én a feketét nem szeretem, hála az égnek, hogy eddig kikerülhettem!

Nem lehet annak jó izlése, ki mindég egyszínű toilletben jár, ha mindjárt tiszta feketébe öltözködik is. Tiszta fekete ruhában, vakító fehér inggel, egy felvágott retekhez hasonlítunk; ha mindjárt a retek nem szalonnias csemege is.

Többnyire maró mosolyt erőltet a dip-

Lengyelország gyásznappja.

Debreczen, okt. 24.

Lengyelország ezredéves története észak-földi téli naphoz hasonlít a maga lobbanó felragyogásában, vakító és mégis aldatlan verőfényében, véres lehanyatlásában. Felségesen ragyogott egykoron a Warta, Visztula, Niemen Dniester és Dnieper pompás virágai felett a nap és most az észak fenylöbögése borzalmasan emlékeztet az eltűnt ragyogásra.

Államok támadnak és eltűnnek; mint a növények egymásfeleiben nőnek; a gyöngébb táplálékul szolgál az erősebbnek, s a tények örök láncolatában egyik sem jelent többet, mint a fű, mely hirtelen megszarad; a mely reggel virágzik és estére elváltozik, kivágatik és megszarad.

... Minden elmúlik, de semmi sem megy veszendőbe; a széthullott részek más alakban folytatják létüket tovább, újra felélednek. És egy lény sem csekély, de mindeniknek van multja és jövője...

A királyok képtelensége, a nemesség többségének önzése, a szomszéd hatalmak viszálykodásai: ezek akarták Lengyelország bukását. A Czartony-szki befolyásos családja még 1762-be is azt remélte, hogy Oroszországgal egyetértve, örökidőkre fennmaradó erős lengyel monarchiát fog megteremthetni és midőn III. Agost király 1763. október 5-én meghalt, ugyanaz a család azt remélte, hogy orosz segítséggel egyik tagja fog a lengyel trónra jutni. Amde Oroszország akkor sem volt őszintébb mint ma. Czartony-szkit igéretekkel kecségette, Poroszországgal pedig 1764-ben szerződést kötött, melynek értelmében a hatalmak a lengyel koronának örökölhetővé tételét minden erejükből megátolták. Oroszország még azzal is tetézte perfidiáját, hogy Paniatovszkynak, Katalin czárné kegyencének megvalaszását vitte keresztül az idegen hadak segítségével 1764. szeptember 7-én.

Az oroszok így uraivá lettek Lengyelországnak. Midőn az országgyűlés az idegen csapatok távozását sürgette és a diszidensek megbüntetését, mert ezek a külföldhöz fordultak védelemért, 40 ezer orosz vonult Varsó elé, ily „gyöngéd” módon érve el azt, hogy az inditványozók Szibériába küldettek, a diszidensek egyenjogúsítása és a „veto” joga pedig, mint az alkotmánynak megdönthetetlen alapja alleppittatott meg.

Ausztria és Franciaország kezdeménye-

zésére, a katolikus vallás uralmának megvédésére és az alkotmány fenntartása czéljából, 1768. február 28-án támadt fel a bari konfederáció Kerzinszki Mihály vezetése alatt, melyhez aztán ugyanilyen czéllal, más konfederációk is csatlakoztak. Repnin orosz követ kivánságára a lengyel szenatus s az oroszok tényleg óriási túlerővel támadtak a konfederáltakra, kik mihamar szétrobbantak, a törökök pedig Moldovában győztek le.

Hogy Török- és Lengyelország végképp ne kerüljön az oroszok kezébe, Ausztria és Poroszország szövetekezett a békés közvetítésre; erre nevezte pedig Lengyelország felosztása látszott a legcélszerűbb módnak, mert ezzel jólakotnék az orosz molochot és nem sértenék a német hatalmak érdekeit sem. Miután Ausztria megszerezte a Magyarország által Lengyelországnak zálogba adott Szepességet, az első osztozkodási szerződés Oroszország és Poroszország közt 1772. február 17-én létesült, míg Ausztria csak márczius 4-én állt be az osztozkodók közé, keleti Galiciát és Wladimirt kapván osztályrésztül a prédából.

Ez a csapás kissé felrázta a tespedő becsületérzést és a lengyel nemesség egy része a baj főokainak eltávolításán fáradozott. Az orosz párttal való örökös versenyygés közepette megszületett ugyan az 1791-iki alkotmány, mely a veto jogát és a konfederációkat megszüntette ugyan, de azért mégis az orosz párt maradt a győztes, mert ennek hívei Branicki és Potoczki vezetése alatt a targoviczei szövetséget kötötték az új alkotmány ellen és bár a lengyelek fényes győzelmet vívtak ki Koszciuskó vezetése alatt az orosz segélycsapatok ellen, Poniatovszki Szaniszló király maga szolgáltatta ki Lengyelországot Katalin császárnénak, a midőn 1792. július 23-án a konfederációt aláírta.

Erre persze ismét feltámadt a féltékenység és nehogy Oroszország egész Lengyelországot hatalmába kerítse, 1793 elején porosz csapatok is bevonultak Lengyelországba és az 1793-ik évi gradnoi országgyűlés, bár rákényszerítve, hozzájárult Lengyelország második felosztásához.

A nemzeti párt fejei, Koszciusko, Potocki, Kolontánj és mások, Drezdába menekültek az oroszok elől és ott felkelést szerveztek és ez 1794. márcziusban tört ki, midőn a lengyel hadseregnek elfegyverzése elrendeltetett, Koszciusko, mint diktátor vette át Lengyelország kormányzását, felfegyverezte a népet, a hűbériség megszüntetésének ígérésével lelkesi-

ből font lenge hálózatba kerít; és mily elragadó, ha udvariasan a vén asszonyoknak sorba mondja: „csókolom a kezét!” De sokszor kiméltlenül reánk fujja hideg lehetét, elkedvetlenit.

Én azért még akkor is szeretem, mert igaz barátom; az ősz: őszinte. Én szintén megértem vad sohaját, mely nem tartozik az egész világra. Mit ér nekem az örök-zöld mosoly? Hát őszinteség az, ha nem vonul néha az ajkakon végig az ősz csipős szele, vagy nem a kemény tel duló fergelege?

Bizony a legszebb viruló zöld lombozatot egy éjre tiszta vörösré csipi a dér; majd nem mesés, mily csodás esettel dolgozik az én collegám! Mi festők legalább nem keverhetünk semmiféle zöldekből tiszta vöröset. Mibe márthatja tehát a mi mesterünk az ecsetjét, az az ő titka marad.

Néha, de csak néha odakünn olyan változás észlelhető, mintha az ősz, a felbőszült vetélytárs vitriolt öntene a nyár szemébe és maró lúgot a ruhájára, oly hirtelen tarkul, vakul minden kertdisz körülöttünk. Ilyenkor megharagszom reá hirtelen természetéért. Vajjon a zsenge gyermekvilág nem az ő mérgétől kapja-e a vörös himlőt?

Az ember természetében van, hogy úgy szereti a változatosságot. Elleste ezt az időtől, a levegőtől, a melyben él, oozog. A fokozatos változás: létszükség; mert ha bizonyos eredményeket várunk, eredményektől tesszük függővé legtöbb sikereinket: a változatosság hord-

tette, április 4-én Raclavice mellett fényes győzelmet vívott ki és Varsót megszabadította az oroszoktól.

De most a lengyel radikálisok és a nemesség közt tört vizsaly. A hübériség megszűntetését a nemesség meggátolta, ezért aztán megcsappant a nép lelkesedése és Koszciuszko nem volt többé képes a poroszok és oroszok, valamint a hozzájuk csatlakozott osztrákok túlhatalmával szembeállni és a lengyel hadaknak teljes leveretése után, 1795. október 24-én Lengyelország harmadik felosztása következett be és a lengyel birodalom megszűnt létezni.

Azóta három hatalom intézi a lengyelek sorsát, kikből jó oroszokat, jó németeket és jó osztrákokat igyekeznek nevelni, kiki a maga módja szerint.

Nem szép volt ez a vég, mert a szervezet elkorhadásának pathológiai következménye volt. A világ fájdalommal nézte ugyan a haláltusát, de a vívódás befejezése után napirendre tért felette.

„Nem halt még meg Lengyelország... dalolja a régi emlékek felett eltűnődő, kesergő lengyel, — de hogy feltámad-e valaha úgy, a mint volt, még ábrándnak is merész.

A holnapi gyásznapon egyetlen vigaszul az szolgálhat, hogy az alkotmányokat tipró, szerződések szegő és a prédán osztozkodó hatalmaskodás a világtörténelemben mindenkor vörös fonalként húzódik végig és feltámad Lengyelország, ha nem is régi alakjában, de nemzeti egységében ha ereje lesz, hogy ennek érvényt szerezzen.

Románia új kormánya.

Debreczen, október 24.

Hogy mily, eddig még beláthatatlan következményei lesznek azon, reánk magyarokra nézve sajnálatos körülménynek, hogy Romániában a »liga«-párt jutott kormányra, azt még előre nem tudhatjuk.

Annai azonban bizonyos, hogy a mostani kormány hivatslosan képviseli a román kérdést, s az utcai botrányokban keresi támaszát.

Erről tanuskodnak a Romániából érkező távirati értesítések, s az ujabban érkezett román lapok, melyek már is az utcai botrányok és magyar ellenes tüntetésekről számolnak be.

ja magán a skálát, melyen a kivánt fokokat kell leolvasnunk. Csakó gyönyörű sophismával jellemzi a nagy élet körforgását: »Minden mulandó, csak a mulandóság allandó!« A változás fejlődés; a tulfejődés bomlás; a visszafejlődés enyész; de az enyész az ismét az új élet melegágya!

A változatosság gyönyörködtet, mert benne van az élet. Minél fejlettebb stádiumban van valami, annál többet várhatunk a jövőben; a fejlődésben magában van minden gyönyörűségünk.

Valami unalmas az a mozdulatlan bevégzett kép, mit a tél nyújt. Hiába beszélnek nekem az aesthetikusok. A fésző bimbó szebb a kifejtett rózsánál; a forrás bugyogása, a patk csergedezése inkább ábrándba ringat, mint a felbőszült tenger-hullámok zúgása. A mi lelünk rezgő látkörét túlhaladja, annak nagyszerűségét ugyan csodáljuk, de képzetünk át nem hat rajta.

Az élet mozgó kör hintájáról váltakoznak a nézpontok. Minden ítéletünk a korhoz van kötve. Különböző kor különböző bírálatot hoz ugyan egy tárgyról, cselekményről. Innen van az, hogy a bíró kihallgatáskor mindenek előtt a kort kérdi (a vallást nem sokára elengedik) innen van az, hogy a 60 éves embert kilöki a helyes gondolkozók sorából — kivéve, ha bíró — innen van az, hogy az anyós mindig mást akar, mint a menyé, vagy a veje. Az öreg ember a tehetetlenség bélyegét hordja magán: közülük csak az éhezők hordják nyilván annak »D. V.« városi czimerét; a gazdagok

Alig hogy a liberális kabinet kinevezése tényre vált, a liberális párt egy néhány választási ügynöke nemcsak Bukarestben, de a vidéki városokban is fölizgatta a csócseléket, a mely több helyen óriási botrányt, sőt verekedést is rendezett.

Megtámadták a konzervatív kormány által kinevezett tisztviselőket. A tömeg dühe különösen a rendőrség ellen fordult.

Kalorásban egy rendőrtisztviselőt oly kegyetlenül elverték, hogy most a kórházban a halállal vívódik.

Bukarestben Kretzu kerületi rendőrbiztos lakásába betört a rendetlenkedő tömeg s mindent összerombolt. A rendőrbiztos esaladjának csak azért nem történt semmi baja, mert véletlenül előre értesült a támadás tervéről és gyorsan elmenekült.

A minisztérium kinevezését követő estére óriási néptömeg gyűlt össze a Calca Victoriei utcán és a boulevardon, mely lármázva és kiabálva vonult a Cára czimű konzervatív lap szerkesztőse elé, czégtabláját letépték s ablakait bevették. — A kapu előtt megfogtak egy szerkesztősegi szolgát és kegyetlenül elverték.

A prefektúrához közel egy gyanútlanul elhaladó urban konzervatív hírlapírót vétek megpillantani s kegyetlenül elverték.

Ekteken ordítózással vonultak végig az utcákon s miután szert tehettek hamarosan egy pár fakijára, mint rögtönzött faklyásmenet vonultak az új belügyminiszter, Fleva lakása elé s ott Flevát és Sturzát elverték.

Fleva megjelent az erkélyen s megköszönve a figyelem és a tisztelet jelét, — kérte, hogy most már csendesen vonuljanak haza.

A tömeg azonban nem hallgatott rá s nem is volt hajlandó vele együtt kiáltani: Eljen a király! Eljen az alkotmány! — hanem mihamar bele unt Eleva éltetésébe.

Eljen a román hadsereg! Menjen át a Kárpátokon Erdélybe! Szabadítsuk meg testvéreinket! Foglaljuk el Erdélyt! — ordítottak azután.

A »Lupta« és a »Timpul« czimű lapok bővelkednek a skandalum egyes részleteinek leírásában.

De maga a liberális kormánnyal szimpatizáló »Romanul« is sajnálattal emlékezik meg ezekről a botrányokról, melyek szomorú előjelei annak, hogy a liberális kormányzat jövődó órája valószínűleg telve lesz

csak jubileummal láttamoztatják előhaladott korukat és továbbra is fentartják »a kor legvégső határaig« itélő képességük jogait.

Gyermekkoromban úgy gyönyörködtem a téli és holdas tájképekben; lehet, újra szeretni fogom azokat! Most már festője sem igen akad. Más a világ!

Felhőtlen nap kell az égen,
Nem élünk már oly szegényen!

A rügy és a hulló őszi levél minden ábrándunk kiindulója. Az örök életben megszűnik a tulajdonképeni élet, mely a születéssel kezdődik.

A mi öröktől való, annak nincsen földi léte; előttünk legalább ismeretlen az értéke. Minek sem kezdete, sem vége, arról még sejtelmünk sem lehet. Ösmerjük el végre, hogy magunk is parányik vagyunk, ne keresük azt oly messze, a mi itt rajtunk oly közel érthetetlen. Nem vagyunk égi testek, rövid a rendeltetésünk; itt a földön kell elporlanunk.

Mi teszi hát az életet oly becsessé? A halál.

Mi tehát az élet? — Átmeneti korszak, melyben őrői vagyunk saját lelkünknek, lelkipásztorai önmagunknak.

Kedves őszi pajtásom! Te nem vagy az első, sem az utolsó évszak. Ideiglenes, őszi vásár a te szereplésed, hordd el sátorfádat! Az életet mindég a tavasztól számítjuk.

Egy örök tavasz az utolsó vigasz!!

oly utcai botrányokkal, melyeket nem az ellenzék, hanem maga a kormánypárt fog provokálni, épp úgy mint 1888 előtt.

Hogy is lehetne ez másképpen, mikor az ország belügyminiszteriumának élén az 1888 előtti időkből, mint botrányhős ismeretes Fleva áll, Románia e legveszedelmesebb demagógja.

Falusi hangverseny.

Írta: Szőlőssy Sándor.

Unalmas volt a délután, a nap melegen süttött erős fénysugaraival kifárasztva szememet; elhatároztam, hogy valami kaland után nézek.

Hogy a tervet meghányjam vessem magamban-leheveredtem a divánra, és egy magyar cigarettára, gyujtottam.

Gondolataimból erős kopogtatás zavart fel. A postás lépett be és egy hatalmas borítékot adott át, melyen a nagy formátlan betűk egy cseppet sem hasonlítottak női kéz finom vonásaihoz.

Egy félív papiros került ki a borítékból, melyben nagybátyám hívott meg a falunkban ma este tartandó hangversenyre.

Örömmel vettem fel salon kabátomat és lakk cipőmet, hogy az elite estélyen a kellő eleganciával jelenhessek meg.

Bezártam a szobám ajtaját és ballagtam lefelé a lépcsőn (a 6-ik emeletről).

Lenn vagyok; mit csináljak.

Még csak négy óra és a vonat hatkor indul.

Először is bementem az első trafikba, hogy utolsó forintomat felváltva, cigarettát vegyek.

Sok pénzem nem lévén, gyalog kezdtem bakatni az állomás felé. Vagyonom körülbelül egy koronára olvadt le, de azért első osztályu jegyet váltottam és előre (persze csak a szomszédos forgalomban!) örvendtem a kupéba, a rám váró kellemes estének.

Egy óra mulva már falun voltam a nagybácsiéknál.

— Csakhogy már téged is lehet egyszer látni! — mondá nagynéném a mint belétem. Bátyám is összeszidott, hogy jó lesz gyakrabban járn hozzájuk, mert kitagad az örökségből.

Nagynéném elvonult fölöltözködni; a mi abból állott, hogy egy hatalmas kendőt kerített a nyakába. Elindultunk.

Megérkeztünk a »Csillag«-szállodába, de lámpa nem lévén a folyosón, nagy nehezen botorkáltunk be a diszterembe.

A diszterem fényes képét adta az elite-estélynek, mert gyönyörűen fel volt díszítve.

A terem közepén egy hatalmas láda volt felállítva, mely a szinpadot képviselte és mellette egy ó-korbeli pianó állt.

Nagynéném és én helyet foglaltunk, nagybátyám a buffettet látogatta meg, a hol egypár gubás ember is koczingatott az urakkal.

Én, kezdtem feszengeni ülőhelyemen, mert mellem egy hatalmas természet asszonyosság került, a ki nagy nénémel karöltve egészen össze szorított engem.

Kényelmetlen helyzetemben nehezen vártam a hangverseny kezdetét.

Végre megérkezett egy alak az emelvényre, (színháziszolgának néztem) a ki harsány hangon jelentette ki, hogy ő fog mint hegedű-művész fellépni.

Eltávozott, de újra kilépett és hegedűjét tartva kezébe, nagy nehezen felmászott a podiumra. Elegans mosolylyal bólintotta meg fejét és méltóságteljesen vonta hegedűjét vállához.

Szépek voltak az üveghangok, melyeket Keményi csalt ki hurjaiból, de ilyen üveg hangokat, még én soha nem hallottam.

Nagyvárosi, finom, gyöngye idegemnek minden egyes szála tótágast állt s oly jól esett, hogy két szomszédom fejemet is préselni kezdte s így mindig kevesebbet hallottam a művész játékából.

Második szám a jegyzőné zongora játéka volt. Ebben gyönyörködhettünk volna, ha a piano nem lett volna olyan nagyon rossz és egy kis incidens nem zavarta volna meg a játékot. Alig kezdett bele a játékba, midőn egy kis fiu rontott a podiumra, hangosan kiabálva:

Csak nagy nehezen sikerült az adóvégrehajtónak a kis fiut anyjától eltávolítani, de kinnt újra zavart lett, mert hector, a jegyző ur kutyája kis gazdáját védve, bele ragadt az adóvégrehajtó ur lábikráiba.

Ezt a hegedű-művész ur rendezte el, mert vonójával ráhúzott a kutyára. (Ez volt a leghasznosabb szolgálat, a mit egész este a vonóval tett.)

Művésznők persze, már nem tudta folytatni az előadást s így a harmadik szám következett.

A falusi tanító lépett az emelvényre és elkezdte a Petőfi „Órült”-jét szavalni.

Erős hang lejtéssel, borzalmas arc kifejezéssel adta elő, úgy hogy a közönségnek minden hajszála az égnek állt.

De baj nélkül ez sem maradt. A midőn egy ha... ha... következett, oly szökellést tett, hogy az emelvényről leest.

Az egész közönség rohant a helyszínre és én ijedten vontam ki zsebemből a programot.

— Még öt szám van hátra.
Láttam a nagy tolongást, zavart, hallottam a „segítség!” — „meghalok!” — kiáltásokat.

Pompás terv fogalmazott meg agyamban. Fogtam a kalapom és az általános zavart felhasználva, törekedtem az ajtón kifelé.

Odakinn nagyot lélegzettem, de úgy látszik, a nemezis ellenem tört, mert alig fújtam ki magam, egy hatalmas komondor kezdett rém mérgösen ugatni.

— Szegény ostoba állat, bizonyosan azt hitte hogy én is a szereplők közé tartozom!

Irodalom és művészet.

Mindszenti Imre ev. ref. s. lelkész kéri mindazokat, kik „Krisztus minden mindekben” kötetére elő akarnak fizetni, de eheli szádekokról őt még nem értesítették, hogy legkésőbb e hó végéig sziveskedjenek megtenni azt, mert a teljesítés munkája szétküldését már nov. elején megkezdi.

Színház.

Pályázat a színházra. Mint annak idején megirtuk a színházi bizottság teljesen azon álláspontra helyezkedett, melyet mi nem egyszer hangoztattunk. Tegnap délután 3 órakor ülésezett a szűkebb körű bizottság *Boczkó* Sámuel főkapitány elnöke alatt s elhatározta, hogy miután Debreczen várososa ötezer forint szubvencziót s közel hétezer forint deputátumot és kedvezményt ad a színházgatónak, ennek ellenében teljes szintársulatot követel az igazgatótól a szerepköröknek legalább is elfogadható betöltésével s tizezer frt biztosítékot. Ezen követelményeknek persze *Tiszay* az, ki nem felelt meg. Ezután az albizottság elhatározta, hogy a színházi czukrászdának ruhatárra való átalakítását javasolja s hogy a díjakat a bizottság állapítsa meg. Javasolta továbbá azt, hogy az első operetli dísztermet czukrászda és buffet czéljaira nyissák meg. Az albizottság hétfőn, vagy kedden még ülést tart s az így javaslatba hozott feltételeket szűvegezi s a jövő hét végén tartandó színházi bizottság elé terjeszti.

Nebántás virág. Henequien és Mailand kedves zenéjű operetje tegnap este közepes számmal vonzott közönséget a színházba, dacára annak s hogy hirtelen vették elő az operettet, egy eléggé sikerült, előadásban gyönyörködhetett a jelen volt közönség. *Margó* Zelmán kívül, kiről már régen megirtuk, hogy egy csöpp hangja sincs, mindeki jól játszott. Ugy látszik, hogy *Margó* játékaival akarja pótolni azt, a mit énekével nem tud elérni, mert ügyesen mozog a színpadon; hanem azért mi mégsem tudunk lelkesülni érte, mert minden mozdulatában a természetesség, a jó ízlés ellenére csak egy alakítást mutat folyton, a párisi félvilági hölgyet.

Mutató tábla.

Szerkesztőségi hivatalos órák: d. e. 9—12-ig d. u. 2—5-ig.
Kiadóhivatali hivatalos órák: d. e. 6—12-ig, d. u. 1—8 óráig.
Függetlenségi könyvtár, nyitva kedd, csütörtökön és szombaton este 6—7-ig.
Nyilvános olvasóterem: Hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 3—6 óráig.
A kir. tábl. hivatalos órák: a segéd- és ke-

zeli hivatalokban d. e. 8—12-ig, d. u. 2—6 óráig tartanak. — Az iktató-kiadó-hivatal és az irattár a felelők felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt; **Felvilágosítási tanács** szóbeli tárgyalásai szerdán, vagy ha szerda ünnepre esik, csütörtökön tartanak meg. Jegyzői iroda a Podmaniczky házban d. e. 9—11 s d. u. 2—3. Jegyzői iroda vezetője az iratokat d. e. 9 és d. u. 4 ó. veszi át.

Museum, a kollegiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10—12-ig.

A kir. törvényeskönyv jegyzőiroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnepnapokon d. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 1 órakor, ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

A debreceni kir. járásbíró szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat felvesz **kedden és pénteken** d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

A Gönczy-egyesület „Othona” keresk. akadémia palotájában

Az anyakönyvi hivatalból.

(*Házassági bejelentések 1895. okt. 22 és 23-án*) Lippe Herman és Wertheimer Róza; Crodietier Ferenc és Kubinyi Gizella; Schreiber Lajos és Hartstein Zsanette; Szücs János és Tóth Zsófia; Ferencz Károly Imre és Szabó Margit; Juhász András és Kovács Juliánna.

(*Házasságkötések 1895. okt. 23—24-én*) Mészáros István és Nagy Mária; Béres István és Sztó Julianna; Tóth Mihály és Balogh Zsuzsanna; Kádár András és Varga Eszter.

(*Elhalálozások 1895. okt. 22 és 23-án*) Vántsa Zoltán (20 hó. ev. ref. hörblob), Niko-lits Janos (6 é. r. kath. veselőb), Asztalos Erzsébet (3 é. ev. ref. bálhurut), Goldberger Gyula (18 hó. izr. vörheny), Pávai (? halvasz.) Kis Erzsébet (6 hó. r. kath. tüdőb), Grebe József (4 é. ev. ref. tüdőb), György Jánosné (39 é. ev. ref. agyhártyalob) Rác Irma (8 hó. r. kath. tüdőhurut), Gombos József (22 napos, ev. ref. vesez. gyeng.), Borsos Róza (16 hó. ev. ref. tüdőhurut), Szabó Sándor (2 é. ev. ref. szivhüdes), Dede Lajos (5 é. ev. ref. szivhüdes), Nagy Péter (18 hó. ev. ref. kanyaró), Losonczy Pálné (55 é. ev. ref. szivbaj), Kun Ella (5 hó) ev. ref. bálhurut.)

(*Születtek 1895. okt. 22—23-án*) Rózsa Ferencz (Menyhért izr.), Groszmann Fáni (István izr.), Nagy Lajos (Erzsébet ev. ref.), Patkai Ferencz (? ev. ref.), Szunyogh László (István ev. ref.), Juhász Ferencz (András ev. ref.), Csuzi János (? ev. ref.), Rozenfeld József (? izr.), Gyarmathy István (József ev. ref.), Kozma István (János ev. ref.), Than Gyula (Gyula ev. ref.)

Ujdonságok.

*** Kossuth-szobor Bárádon.** Legujabban B á r á n d biharmegyei nagyköz-ség hazafias polgársága határozta el, hogy szobrot állít Kossuth Lajosnak. I l l y és s Bálint országos képviselő a szobrot már meg is rendelte Gerenday, budapesti jönevű szobrásznál. A szobrot bronzba öntik s a jövő év márczius 25-én leplezik le.

*** A városház építése.** Még mindig csak a tervezetes stádiumában van ez a rég óta vajdó ügy s nagyon valószerű, hogy legalább három esztendő telik el, míg csakugyan felelül ez új városháza, mely a modern igényeknek teljesen meg kell, hogy feleljen. A teraeket november elejére ígérték elkészíteni *Havranek* és *Adriányi* műépítészek s a tanács el van határozva, hogy tavaszra megkezdí az építkezést.

*** Önálló anyakönyvvezetés.** A közigazgatási bizottság azon felterjesztésére, hogy Debreczenben, tekintettel nagy népességére, önálló anyakönyvi hivatal szerveztessék, a belügyminiszter leiratában azt válaszolja, hogy kész az eddigi tisztviselők melle még egy állami anyakönyvvezető helyettest kinevezni, szerinte így segítve lenne a bajon. Ha pedig a közigazgatási bizottság mindenképen egy külön állami anyakönyvvezetőt akar, hajtandó azt is megadni. Ez esetben azonban a mostani anyakönyvvezetőt tisztés-gétől filmenten, a két helyettes közül is csak

az egyikre lenne szükség. A miniszter ez ügyben sürgős választ kér. A városkák e szerint mindenféleképen egy munka erőt kell átengedni az anyakönyvvezetéshez s azonkívül még 2—3 napidíjas irnokot is fizetni. A közigazgatási bizottság valószínűleg a városi közgyűlés elé fogja terjeszteni ez ügyet, hogy az határozzon.

*** Elégtételt!** Lapunk tegnapi számában ugyane cím alatt egy cikk jelent meg, mely az akadémiai ifjuság kebléből alakult tizes bizottságnak a zágrábi zászlótértesnek mikénti megkorlására vonatkozó javaslatát, — melyek azonban még korántsem végérvényes határozatok — tartalmazta. Az akadémiai igazgató-sága — mint ujabban értesülünk, — nem hagyta jóvá a tizes bizottság javaslatát a közölt alakban, s így azon módosítások lesznek eszözölendők.

*** A jövő évi nagygyakorlatok.** A jövő év folyamán Pécs környékén tartják négy hadtest nagy gyakorlatát, melyre hivatalosak lesznek a német császár, szász király és az olasz király. Tekintve ezen hadgyakorlatok nagy kiterjedését, gondoskodni fognak arról, hogy a város jókor értesüljön a hadgyakorlatok megtartásáról, hogy az előkészületeket idejekorán megtehesse. Hogy a német császár a milleneumi kiállítást a pécsi nagygyakorlatok előtt vagy után fogja-e meglátogatni, az még nincs megállapítva, de hogy Budapesten több napot fog tölteni, az kétséget nem szenved. Bécsben már is dolgoznak a pécsi nagyszabású gyakorlatok tervezetén.

*** Hivatal vizsgálat H.-Szoboszlón.** Rásó Gyula kir. tanácsos, alispán ma reggel H.-Szoboszlóra utazott, hogy az ottani hivataloknál a szokott vizsgálatot megejtse.

*** Téli legeltetés a Hortobágyon**
A gazdasági és intéző bizottság márczius 9 órakor a városházánál *Király* Gyula gazdasági tanácsos elnöke alatt ülést tartott, melyen elhatározták, hogy a Hortobágyon a téli legeltetést f. évi november hó 1-től megengedjék. A legeltetési díjakat a következőképpen állapították meg: Debreczeni gazdák tulajdonát képező juhokért és birkákért fizetnek 10 krt, idegen gazdák jubaiért és hirkáiért 20 krt.

*** Brutális rendőrség.** Még máskült mindenütt az a közös baj, hogy a rendőrség erélytelen, nem tud rendet csinálni, hiába a *rend őre*, alamuzsi, gyáva, addig bezeg nem lehet panaszuk a pestieknek rendőrségükre. Nem panaszkozhatnak különösen az egyetemi hallgatók, kik ifjúi heves vérüktől ragadtatva, hazafias érzelmük kitombolásának egy-egy demonstrációban engednek szabad folyást; nekik ilyenkor mindig kijut a legfortlemesebb rendőri brutalitákból. Most is midőna zágrábi botrányok alkalmából egy csoport egyetemi hallgató fel akarta keresni a függetlenségi párt tagjait, kik ez alkalommal is oly hazafiasan jártak el, hogy azt az egyetemi ifjuság megköszönetlenül nem akarta hagyni, a menet tagjaival ilyen megbotránkoztató dolgokat vitt véghez a brutális rendőrség: *Krecsányi* kapitány az Üllői-ut és a Baross-utcai sarkán meglátott hat fiatal embert, akik *Erdélyi* Lajos joghallgatóval beszélgettek. A társalgást *Erdélyi* vezette, tehát őt szólította meg a rendőrkapitány:

— Mit keres itt?
— A villamost várom; — felelte *Erdélyi*.
— Menjen akkor a baloldalra.
— En mameluk vagyok, a jobboldalt szeretem.
— Na, akkor vigyék be, szolt *Krecsányi* rendőreihez s nem kevesebb, mint nyolcz rendőr fogta meg *Erdélyi* s vitték be a VIII. kerületi kapitányságnak Trefort-utcai épületébe. Közben *Pulcz* Ede joghallgató megkérdezte *Erdélyi* nevét.
— Miért kérdi? támadt rá egy rendőr.
— Mert kiszabadítani akarom, felmegyünk egy képviselőhöz.
— Oda bizony nem fogsz menni! azzal *Pulcz*ot is megragadták s bevonszolták a kapitánysághoz.

Pulcz karjait erősen szorongatták a rendőrök, úgy hogy fájdalmában jajveszekelni kezdett.

Mészáros Pál joghallgatót azért vitték

be, mert egy rendőr felszólítására ezt válaszolta:

— Csak sétálok itten, azt talán megengedik.

— Akkor sétálj a dutyiba; volt erre a hatalom erélyes képviselőjének válasza.

*** Jack, a hasfölmetsző Székelyhidon.** Izgalmas eset történt tegnap Székelyhidon; — Szabó Gyula ottani tekintélyes iparos mulatozás közben halálosan megszurta Szilágyi János czimbalmos-t. Azután kedvesse lakására ment s mert az utóbbi időben elhidegült tőle, szörnyű módon meggyilkolta. Szabót, a ki családos ember, a csendőrök elfogták.

*** Beözönlő áruk.** A m. kir. kereskedelmiügyi miniszter megküldötte a városi tanácsnak, azon határozatát, mellyel megszigorítja a Siléziából beözönlő portékák és mindennemű áruknek a belföldi piacokon való eladhatását. Egyszersmind köteletségévé teszi a miniszter a városi hatóságnak, hogy ezen rendelet végrehajtásáról kellőképen gondoskodjék.

*** A kiállítási bizottság ülése.** Debreczen város bőven kiakarja venni a maga részét a milléniumi kiállításból s hogy a közellevő megnyitási időszak kezülettlenül ne találja, már e héten megkezdte a fontos és széles körű intézkedéseket. E célból a debreczi kiállítási bizottság holnap délután három órakor Simonffy Imre kir. tan. polgármester elnökölte alatt a városháza nagytanácstermében ülést tart.

*** Öreg óramutató.** A kis templom toronyóráját javítja most Gréf Sándor óras. Öreg az óra, öreg mutatója, mely bizony nem csoda, ha a hosszú szolgálat alatt megrozsdásodott s elromlott. A mutatót, mikor kivették, figyelmesen megnézte Gréf, s a hátlapján írást vett észre, mely is hangzik e képpen: »Eötvös czéhmesterek, Polgári János és Békassy Sámuel tsinálták 1749-ben.« Derék ötvösök lehettek, annyi bizonyos, mert a munkájuk még száznegyvenhat év múlva is jó karban, s egy kis javítással, még annyi ideig elverheti az éjfélt — szép unokáinknak.

*** Gondolkodás a téle.** A kereskedelmiügyi m. kir. miniszter ma leiratot intézett a városi tanácshoz, hogy kellőképpen gondoskodjék eleve arról, hogy a téli nagy hófúvások alkalmával sem a város belterületén sem külterületén a forgalom meg ne akadjon.

*** Elgázolt ló.** Mult éjjel Halap és Debreczen közt a 4. számú órháznál az 1643 számú tehervonat 12 és 1 óra közt egy lovat elgázolt. A rendőrség keresi az elgázolt ló gazdáját, hogy gondatlanságáért megbüntesse.

*** Jászberény házalási törvénye.** Jászberény város házalási törvényének jóváhagyó végzését megküldötte a belügyminiszter a városi tanácsnak, hogy azt kihirdesse. Egyszersmind a miniszter ajánlja e törvényt a tanács figyelmébe!

*** Réme s gyilkosság Mike-Pércs határában.** Már megirtuk azon rejtélyes hullát történetét, melyet a bodóházi pusztán találtak. Most Ekes Zsigmond bárándi lakos fényt vetett az egész büntényre. Taty Ferencz vizsgálóbíró előtt tett vallomása. Előadta, hogy a debreczeni vásárról hazamenve látta a mikepércsi országuton, körülbelül ott a hol a hullát csakugyan meg is találták, hogy egy koldus a feleségével veszekedik. s ütlegetni akarja, sőt egy eltört löcselábot ráemelve agyonütéssel fenyegette. Ekes Zsigmond erre odaérve az asszonyt megmentette a gonosz embertől. Az asszony ekkor elpanaszolta neki azt is, hogy az ura elakarja verni magától mert a mostoha lányát szereti. Ekes ugyanekkor ráismert ezekre, kik egy rozoga talyigán járkáltak faluról falura s így Bárádon is látta őket. Azt is tudja, hogy a koldus, a kit a gyilkosság végrehajtásával vádolni lehet Maria-Pöcsön lakik. Taty vizsgálóbíró most ez irányban folytatja tovább a vizsgálatot.

*** Jóváhagyott közgyűlési határozat.** Debreczen város törvényhatósági határozatot hozott arra, hogy Zöld Mihály tanácsos özvegyének évi kegydíj fejében 200 forintot, fiának névelési járulék fejében pedig 100

frtot ad. Ezt a közgyűlési határozatot a belügyminiszter a városhoz ma leküldött határozatával jóváhagyta.

*** Mire jó az iskola ablak.** Az iskolai ablakoknak egy eddig még fel nem fedezett használhatóságát találták ki a homokkerten lakó cigányok. A bárány-cser-utczei iskola reczés pincze ablakait ugyanis igen alkalmasnak találák arra, hogy azon »csiga léstát« csinálhatnak, mit aztán a piacon jó áron eladhatnak. Lassanként felszerelte magát a csiga készítő patent találmánnyal egy egész karaván, minnek az lón a következménye, hogy immár a cser-utczei iskolának pincze ablakai csak néhaiak. Mint halljuk, a mérnöki hivatal, okulva a példán, a legerősebb vasro-télylyal fogja ellátni az iskola pincze ablakait, nehogy a dádek a csiga készítőn kívül fűtő faval is onnan lássák el magukat, a melyet horoggal onnan a legkönnyebben ki-szedhetnének.

x Hogy Ungváry László czeplédi gyümölcs-faiskolája manapság már milyen érdekfűzős, illetve kíváncsiság tárgya: igazolja azon körülmény, hogy nap-nap után nemcsak magánosok, de testületek is igen nagy számban keresik fel a nagyszabású telepet. Többek közt a napokban a »Kecskeméti Gazdasági Egyesület« egy tekintélyes küldöttsége Horváth Döme nyugalmazott curiai tanácselnök vezetése mellett, nemkülönben a budapesti »felső szőlő és közgazdasági tanfolyam« népszámu hallgatói keresték fel Agyal és Győri tanárok vezetése mellett. Mondani sem kell, hogy a telepen levő nemes és vadoncz csemeték milliói, a pedans rend, a különösen olcsó anyagok nagy tömege annyira megeyerite tetszésüket, miszerént önként megígérték hogy a telepet ezental nemcsak gyakran felkeresik, hanem legnagyobb erkölcsi támogatásban is fogják részesíteni. Tényleg a kecskemétiék uagy megrendeléseket tettek.

Kossuth Ferencz beszéde.

A zágrábi botrány ügyében.

(Tegnap táviratunk kiegészítéseül.)

Kossuth Ferencz: T. Ház! (Halljuk! Halljuk!) Minthogy tegnap a miniszterelnök ur nem volt szives az én kérdéseimre felelni, kötelességemnek tartom e kérdéseket ma interpelláció alakjában beadni, illetőleg felolvasni: (Halljuk! Halljuk! Olvassa:

Hozzájárult-e a miniszterelnök ur a királyi nyilatkozatok szövegezéséhez?

Ha igen — miért nem tartotta szükségesnek, hogy a király erélyesen elítélje a magyar allameszme ellen irányított merényleteket és hogy a magyar állam tekintélyét a törvényes érvényeire juttassa?

Ha pedig nem, miért engedte át a király első tanácsosát megillető jogot a horvát bánnak éppen akkor, midőn a magyar allameszme lett megtámadva, a magyar állam tekintélye lett megsértve a magyar korona területén?

Miért nem követelt azonnal a nemzet tekintélyét megillető elégtételt? Fog-e ily elégtételt követelni? És milyen elégtételt?

Nem fogom többé indokolni interpellációmat, minthogy tegnap kérdéseimet eléggé indokoltam. Engedje meg azonban a t. Ház, hogy csak egy pár szóval utasítsam vissza azt mit a t. miniszterelnök ur tegnap az én felszólalásomra mondott, t. i. hogy én a Ház szabályait kijátszottam. Bocsánatot kérek, én ezt nem tettem, minthogy én a Házszabályok 154. §-ban tisztán kifejezett joggal éltem, felszólaltam és felszólalásomat az elnöknek bejelentettem. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) Továbbá igaz, hogy kérdéseket intéztem a t. miniszterelnök urhoz, de ezekkel a Ház szabályaiban kérdések tételéről általában szó nincs, tehát én olyan dolgot ki nem játszhattam, a miről nincs szó a Házszabályokban. En konsztatálni kívánom azt, hogy kérdés és interpelláció közt a különbség az, hogy az interpellációra felelni köteles a miniszter, a kérdésre pedig felel, ha akar; már pedig én azt hittem, hogy a magyar miniszterelnök magyar szívében meg fogja találni az okokat, felelni az én kérdéseimre. (Élenk helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Táviratok, Országgyűlés.

— Távirati tudósításunk. —

Bpest, okt. 24-én. A képviselőház mai ülésén Szilágyi Dezső elnök bejelentette a főrendiház üzenetét a »vallás szabad gyakorlatáról« szóló tjavaslat elfogadásáról, a mit a ház minden oldalán éljenzéssel fogadtak.

Bánffy a mai ülésen egy csomó interpellációra felelt. Különös szerencséje volt, hogy az interpellálók nagy részt nem voltak jelen. Érdekes a Bartha Miklós interpellációjára adott válasza.

Azt ugymond — hogy Bathányi volt az első miniszterelnök, senki sem tagadja. Arczképe ott függ méltó helyén, a kormányelnöki palotában.

Ő felsége a milléniumra lefesteti és már meg is rendelte a miniszterelnökök arczképeit és pedig csak az ő nralkodása alatti miniszterelnökök arczképeit. Abban, hogy Bathányi arczképét nem festi meg, ninesen politikai tendencia, mert Bathányi Ő Felsége alatt nem volt miniszterelnök.

Az interpelláló Bartha Miklós nem volt jelen és a választ a többség tudomásul vette.

Perczel Dezső felel Hollónak és Endreynek, utóbbinak az ismeretes hódmezővásárhelyi Kossuth Ferencz-ügyben. — A miniszter azt állította, hogy a rendkívüli közgyűlést Kálly főispán nem engedélyezte. Endrey kimutatta a főispán leveléből, hogy engedélyezte. Az ellenzék bevesen kiabálta: »megint hazudik a miniszter!« Többszöri viszontválasz után a többség a miniszter választ tudomásul vette.

A király Budapesten.

Budapest, okt. 24. (A »Debreczen« eredeti távirata.) Ő Felsége ma reggel Budapestre érkezett. Délután 5 órakor azonban visszautazott Gödöllőre.

A királyné elutazása.

Budapest, okt. 24. (A »Debreczen« eredeti távirata.) Erzsébet királyné ma délben Budapestn át Bécsbe utazott. Elutazásának okául gyengélkedése emlegetik.

Folnegovics kizárása.

Budapest, okt. 24. (A »Debreczen« eredeti távirata.) A horvát jobbpárt végrehajtó bizottsága tegnap ülésen elhatározta, hogy Folnegovics tertománygyűlési képviselőt a zágrábi községtanácsban tanusított magaviselete miatt a párt kebeleiből kizárja, illetőleg kizárását indítványozza. E határozathoz az öreg Stracevics jóváhagyására várnak.

Az új diszpolgár.

Bpest, okt. 24. (A Debreczen ered. táv.) Bánffy miniszterelnök, az új zágrábi diszpolgár a zágrábi küldöttség tiszteletére ebédet adott a miniszterelnöki palotában. Ott volt a horvát miniszter, a horvát bán és Mosinszky polgármester vezetése alatt az egész küldöttség.

Az osztrák országgyűlés.

Budapest, okt. 24. (A »Debreczen« eredeti távirata.) Az osztrák pénzügyminiszter ma terjesztette be expozéját, mely szerint az évi költségvetése 211,226 frt felesleggel záródik.

Uj Panama.

Bpest, okt. 24. (A »Debreczen« ered. táv.) Franciaországot most a déli vasutak panamája foglalkoztatja. — Nagyon sokan vannak kompromittálva, többek közt a »Figaro« előkelő neveket is közöl, kik a déli vasut ügyében pénzt kaptak, köztük Rounier, volt hadügy és Etienne, volt belügym nevet is. Nagy az izgalom. Egy előkelő családból származó fiatal államhivatlanok nemrég főbe lötte magát, mert okiratokat hamisított. A haláltól megmentették az orvosok, ugy hogy ma már ki is hallgatta a rendőrség rendkívüli óvatossággal, mivel az orvos szakértők állítása szerint az izgalom halálát okozhatná.

Sport.

Tokio köbhög. Bécsi sportkörökben az a hír van elterjedve, hogy Tokio nem fog futni a derbyshirei versenyen. Azt beszélik, hogy Tokio utközben meghült és köbhög, úgy hogy nincs kilátása megnyerni a díjat. Mondták azt is, hogy Tokio odssa 12-ről 11-re, illetőleg 10-re leszállott. Tokiot tulajdonosai állítólag azért nem akarják futtatni, mert annak idején 33, 50, sőt 66-tal lehetett fogadni Tokióra, most pedig az odssa 11-re csökkent, nagy nyereségre nincs kilátás, annál kevésbé, mert maga a díj jelentéktelen. E forrás szerint a Matchless-istálló birtokosa már értesítette is egyik barátját, hogy csak start-fogadást kössön, vagyis olyan feltételek mellett, hogy pénztől visszakapja az esetre, ha Tokio nem startol.

Törvénytörések.

Bűnügyi végtárgyalások. Folyó hó 25-én Pénteken a 2-ik tanácsnál a következő bűnügyi végtárgyalások tartottak: *Mezey Gyula* ellen magánlak-értésért, *Lakatos Albert* s társai ellen súlyos testi sértésért, *Menyhárt Károly* ellen, lopásért.

Hogyan lehet kijózanodni. A héten folyt le a helybeli kir. törvénytörésnél *Rüff József* és *Fazekas Lajos* házaspárij lakosok összebonyolódási történetének utolsó jelenete. *Rüff* előadta, hogy ő a múlt év november 12-én este a peceparti kocsimábol igaz pityókósan, haza fele tartva, *Fazekasék* háza előtt kedve kerekedett lövöldözni, mire *Fazekas Lajos* kijött és egy jó tölggyfával a fején nehéz sebet ejtett, s ráadásul még tarkáját is eltörve, úgy hogy 26 napig munkaképtelen lett. Erre a nagy ijedségre ki is józanodott rögtön *Rüff* uram. A törvénytörés súlyos testi sértésért *Fazekast* 6 havi börtönrre ítélte. Vádolt és az ügyész feleltettek.

Buzára volt szüksége. *M. Szabó József* kabai lakos *S. Nagy Sandor* padlására múlt év szeptember 8-án felhatolt s onnan 3 veka buzát elemelt. Kárba vesztett azonban fáradsága, mert a buzát csak visszavették s mellé a debr. kir. törvénytörés e héten két évi fegyházra ítélte. Ügyész belenyugodott ugyan az ítéletbe, de ő felebbezett.

A méhraj. Ez év június 21-én mikor a méhek az akácvirág után legszöbben kezdenek rajzani, eresztett rajt *K e r t é s z* Imre alsó-józsai lakos méhkasa is és az mitsem sejtve, rászállt a szomszédjában lakó, s mostoha fia tulajdonát képező körte fára. A mostoha fia és a vele vadházasságban élő *J u h á s z* Erzi nem tűrték meg a fán a méheket, hanem elkergették onnan úgy, hogy egy fia sem maradt betőle a fán. Eddig még csak hagyján a dolog, de ezután történt csak a patáha. A mostoha anyja ugyanis, ki mostoha fiával ugyis ellenséges viszonyban állott, megeresztette élesre fent nyelvét és megkezdődött a . . . uram bocsá! . . . A mostoha fiu s az élete párja a kerítésen keresztül sem hagyták magukat és olyan szavakat mondtak *K e r t é s z* n é n e k, hogy a kir. törvénytörés sértett panaszára 10-10 ft fő és 5-5 ft mellékbüntetés megfizetésére érdemesnek találta őket. Bele is nyugodának nagy bölcsen a büntetéspénz megfizetésébe.

Közgazdaság.

Sertéspiacz.

Budapest-Köbánya, 1895. okt. 23.

a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű Öreg nehéz (páronként —400 klgon felüli súlyban) 56-57—krig. 2. Öreg közép (páronként 300-400 klg súlyban) 54-57—krig. 3. Fialat nehéz (páronként 320 klgon felüli súlyban) 54-55—krig. 4. Fialat közép páronként 251-320 klg, súlyban 54-55—krig. 5. Fialat könnyű (páronként 250 klgig terjedő súlyban) ———krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kgon felüli súlyban) ———krig. 7. Közép (páronként 220-280 klg, súlyban) ———krig. 8. Könnyű (páronként 220 klgig terjedő súlyban) ———krig. — III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 200 klgon felüli súlyban) 53-54—krig. 10. Közép (páronként 220-280 kgr. súlyban) 53-54—krig. 11. Könnyű (páronként 220 klgig terjedő súlyban) ———krig. Sertés létszám 1895. év

okt. hó 21. napján volt készletben 5353 db. 1895. okt. évi hó 22. napján felhajtott — darab. 1895. évi okt. hó 22. napján elszállított 626 db. 1895. évi okt. hó 23. napjára maradt készletbe 4727. db. A hizott sertés üzletirányzata: Változatlan.

Titkos kartel. Ennek a kartelnek, a mely az Osztrák Dunai Gőzhajós Társaság és a Magyar Folyam és Tengerhajós-Részvénytársaság közt a dunai forgalom bizonyos relációira nézve már annak idejében létrejött, folytatása is került. A csel a tarifa emelése a nem kartellezett középő dunai forgalomban. De a két vállalat közt erre nézve határozott megállapodás nincs, hanem esetről-esetre fogják kölcsönösen megszabni egyes viszonylatokra a díjmelés mérvét.

Fuvarkezdvevény mezőgazdák számára. A budapesti keresk és iparszarnok kereskedelmi szakosztálya előtt *Herzfeld S. dr.* titkár azt az indítványt tette, hogy a csarnok intézzen fölterjesztést a keresk. miniszterhez, azzal a kérelemmel, hogy a menyiben a fuvardíj-kezdvevényt a mezőgazdasággal foglalkozók számára tovább is fűnn kívánja tartani, akkor ezt közvetlenül a mezőgazdákknak engedélyezze. Ezzel a mezőgazdák érdeke is kielégítést talál: a kezdvevényt valamennyi mezőgazda élvezzi és a kereskedők ismét versenyképesekké lesznek. Ezt az indítványt az orsz. keresk. és iparszarnok választmánya október 17-én tartott ülésén egyhangulag elfogadta s elhatározta, hogy a miniszterhez intézendő felterjesztést megelőzőleg általános értekezletet hív össze okt. 26-án délután 9 órára, az orsz. keresk. és iparszarnok helyiségebe.

CSARNOK.

Kölcssey Parainese a középiskolában.

Irta: dr. Gulyás István. 5.

(Folytatás)

Ezt a béna, önmagával tehetetlen, tisztán látó, de eszelekvésre képtelen lelkiállapotot leghivebben rajzolja *Kazinczyhoz* írott legutóbb említett levelében önmaga.

Kölcssey válaszában a legmegdöbbenőbb fájdalom és lemondás nyilatkozik, mikor elmondja, hogy a házasság nem neki való.

»Uram bátyám — úgy mond — azt véli, hogy egy szeretetreméltó leány boldogíthatni fogna sorsomat. Sokan mondták nekem ezt, a mit *Uram Bátyám* mond. A ferfiu, ki érez magában elég erőt többet tehetni, mint a mit minden közember tehet, keres magában és magán kívül nem ismert s talán hamis ideálokat s álmainak áldozza fel a napokat, melyekben az égnek minden boldogságot fogta volna birhatni.

Érzem, tudom én, mit kellene csinálnom, de ki magyarázhatja meg magát önmagának, midőn a jó órát, melyet önként s keresetlen nyujt a sors, visszataszítja s bizonytalan jövődönnek dől elébe?

Egyszer benne vagyok s hagyom folyni dolgaimat, a hogy jönnek. Boldog az, a kinek sok kötelekei vannak az életben, kinek sok kicsinyesség azok által fontos leszen s sok, a mit a stoának vagy a religiónak bölcsesi hiábavalóságnak kiabálnak, s előttök a legmagáhozvonzóbb alakban jelenik meg.

Igaz, hogy nehezebben fogja majd a sors viszontagságait s egykor az elváltást szenvedni; de élt, de élt s egy pillanatnyi keserv mi az évekig tartó boldogsághoz képest?

Nekem nincsenek kötelekeim s ez az epikureusi cynismus, vagy cynikus epikureismus, mely a kényt és fájdalmat, a jelenlételet és jövődöt csodála os egybeolvadással tartja előttem, elvette még könyveimet is, az öröm es szenvedés könyveit egyaránt.

Az igazi fájdalom hangja szól e sorokból. Ennek nyomásától egész életet keresztül nem bir megszabadulni; ez epikureu-i cinismus vagy cinikus epikureismus, a mint maga nevezi, szakadatlanul kíséri s nem hagyja nyugodni még akkor sem, midőn barátainak szeretete, később az elismerés, a hírnév öröme

szólítják. S midőn öcsce halála azt a gondosan építgetett tervét is megsemmisíti, hogy Pestre mehessen lakni: a fájdalom ujra egész erővel tör ki belőle.

Testvére iránti kötelessége arra kényszeríti, hogy falun maradjon gazdálkodni. A kötelesség szent szava előtt habozás nélkül hajlik meg, bár annak teljesítése roppant lelki harcába kerül.

Letargiájából az irodalmi mozgalmak olykor-olykor felélesztik, de még ez is csak fájdalmát növeli. Idézetek hosszú sorával lehetne ugyanis bizonyítani, hogy a mint lassanként a társadalommal érintkezésbe lép, egyénisége kétféle szakadva fejlődik, de úgy, hogy lelki világának ez a két fele örökös harcban van egymással. S ez nem is lehet másként, mert az a kettős meggyőződés, mely lelkére nehezedik, egymást csaknem kizárja s mégis nem tudja ő megragadja egyiket sem.

Egyike e meggyőződésnek szívében gyökerezik s arra tanítja, arról győzi meg, hogy a társaságnak, az emberiségnek hasznos tagjává lenni minden egyesnek s így neki is elengedhetlen kötelessége.

Erzi, látja, tapasztalja s naponként s mindig jobban-jobban, hogy az embernek hivatása, szép, magasatos hivatása van a földön; nem tagadhajja meg azt az érzést, mely őt embertársaihoz, közelebből hazájához, barátaihoz és rokonaihoz köti, azoknak érdekében teltre, munkára ösztönzi; s ez ösztönzésnek igyek-zik is eleget tenni, a mennyire a másik meggyőződése, filozófiai világnézete engedi. De az nem engedi.

Az a világnézet ez, mely Bölcs Salamon-tól kezdve minden nagy gondolkozót kísért, egy vagy más alakban minden filozófiai rendszerben megjelenik s lemondásra, hitre vagy kétségbeesésre űzi a benne elmélyedő elmét. Többfeleképen nevezik, a mint más-más árnyalatban jelenik meg.

Benne van különösen a cynismusban, az epikureismusban; a szofisták minden tanukat abból vezették le s egész életüket a szerint rendezték be s ez képezi alaptanát a Plató eszmetanának is; az ujabkori gondolkozók közül mindenki előtt ismeretes vallói voltak e felfogásnak *Byron* és *Schopenhauer*. Mindenkéül az a gondolat a kiindulási pont, hogy minden hiábavalóság a földön; mindeniknek nagy fájdalma ennek a gondolatnak elcsüggesztő hatásából származik s a küllömbég köztük csak az, hogy ez a gyogyithatatlan fájdalom karakterükhez képest más-más alakban tör ki belőlük.

(Folyt. köv.)

Tőzsde.

Budapesti gabonátőzsde.

— Érk. d. e. 10 ó. 35. p. —

Őszi buza szept.—okt.-re	—
Tavaszi buza márcz.—ápr.-re	670.—91.
Őszi rozs	—
Tavaszi rozs	63.8—
Őszi zab	—
Tavaszi zab	5.97—
Uj tengeri május—jun.-ra	4.58—

Bécsi gabonátőzsde.

— Érkézt d. e. 11 óra 20 p. —

Őszi buza szept.—okt.-re	—
Tavaszi » márcz.—ápr.-re	7.29—
Őszi rozs	—
Tavaszi rozs	6.6.9—
Őszi zab	—
Tavaszi zab	6.33—
Tengeri máj.-jun.-ra	4.89.—

Debreczeni városi színház.

Idény bérlet. 21 Páros bérlet. 21.

1895. Pénteken okt. 25-én:

Leszállított helyárrakkal.

SUHANCZ.

Operette 3 felvonás.

Nyilttér.

Dr. Engel Ignácz

orvos, szülész, sebész-tudor és nőgyógyász
Biharvármegye tb. főorvosa
 lakik: Miklós-utca 1909. sz. saját házában.
 Rendel: d. e. 8-10, d. u. 2-4-ig.

Ranunkel Henrikné
 főtér 1711. számú házában
 egy udvari emeleti lakás
 mely áll: 5 szoba, konyha, kamara, pin-
 cze és padlásból
k i a d ó.

Keresünk

egyéneket minden hivatásból, igen kedvező fel-
 tételek alatt, at **törvényesen engedélyezett**
sorsjegyek részletfizetés melletti eladására az
 1895. évi XXXI. t.-cz. értelmében.
Fővárosi váltó-üzletársaság.
 (306) b. Adler és Tsa Budapest.

A kőbányai

KIRÁLYSÖRFŐZŐ

részvénytársaság

tisztelettel értesíti a n. é. közön-
 séget, hogy sör gyártmányainak
 elárúsítását megkezdte és azokat:

Ászok, Király, Márcziusi,
Korona és Bajorsör
 elnevezéssel **hordókban** és **pa-
 laczkokban** hozza forgalomba.
 Kivánatra árjegyzék ingyen és
 bérmentve.

Függő és asztali lámpák !

MOCSÁRY LAJOS

üveg-, porcellán és lámpa-
 kereskedő

a „BIKA“ szállodával szemben,
 DEBRECZENBEN.

Ajánlja az **ő s z i** és **é l i**
 idényre ujonnan érkezett nagy
 választéku

DITMÁRGYÁRTMÁNYU

salon, függő és asztali LÁM-
 PÁIT, legjobb és legszebb ki-
 vitelben.

Ugyszintén mindennemű

üveg, porcellán edénye-
 ket, képkereteket,

l e g n a g y o b b v á l a s z t é k b a n
PONTOS kiszolgálat,
 mellett.

Legjobbnek elősmert csudalámpa.

Üveg- és porcellán edények !

Mindenféle lámpakellékek ?

IRKOSZORUK
 legolcsóbb gyári áron
 beszerezhetők
 rendkívül nagy választékban
Schwarz M. L.
 női és férfi divat
 üzletében,
 a főposta mellett.

Őszibarackfa-csemeték nagymérvbeni eladása.

Eladásra szánt készlet: 103. legkitünőbb fajban mintegy
80,000 drb. csemeték árai: az 1-2 éves gazdag gyökerű,
 életerős csemeték darabja (azok erőssége szerint) **20 krtól 40 krig.**

Nagybani	(100 drb. 40 kros csemete 1 vagy 100 fajban 38 frt.)	
árak.	(240 " 40 " " 1 " 100 " 36 ")	100-an-
	(500 " 40 " " 1 " 100 " 34 ")	
	(1000 " 40 " " 1 " 100 " 32 ")	ként.
	(5000 " 40 " " 1 " 100 " 20 ")	

Igen nagy készlet van a következő fajokból: (melyekben a kitü-
 nőbbnél kitünőbb korai amerikai fajok nagyrészt bent foglaltatnak)
 Amsden, Beatrix, Egresi-féle duránci, Grosse Mignone hativé, Grosse
 Mignonne tardive, Gyümölcskertek királynője, Honeyvell, Korai Sándor
 I. Lipót, Lord Palmerston, (egyenlő, Precoce de Canada, River' s ko-
 rai, Rothe may de Brig, Szép őrnő, Szögi duráncija, Valparaiso, Venus
 emlője, Vezeler-féle korai duránci, Waterloo, Wilder, Württemberg ki-
 rály stb. stb.

Tessék árjegyzéket kérni !

Szives tudomására hozom a t. közönségnek, hogy mindazon árucikkek, melyek az **őszi és téli** fogyasztásra szükségesek, a legelőkelőbb kül- és belföldi czégektől megérkeztek, Rumot, Aracot kivéve, mely már 4 éve raktáron van és így elérte finomságának legmagasabb fokát a hosszu idei raktározás által.

Rumok: Jamaica és Ananász 4 éves) — — — — Dominik Oszkár Bécs.
Arac Bataviai 4 éves) — — — —

Teák: a legfinomabb fajok Orosz karaván, Mandarin,) — — — — Woroslawow
Peccó virág, Lounsing, Kintuc.) — — — — Moszkva.

Tea sütemények. Schmidt Viktor Bécs.

Déli gyümölcsök: Mazsola, Datolya, Szultán fügé) — — — — Aliotta Albert
Malaga szőlő, Prүнella stb.) — — — — Smyrna.

GÖRCZI MARONI — — — — G. B. Torelli és Tsa Görcz.

BEFÓZOTT GYÜMÖLCSÖK, COMPÓTOK — — — — Conservagyár r.-társ. Bözne.

Caviár: füstölt halak, Tengeri rák,) — — — — Hoyer Károly
Marinírozott angolna, szardiniák) — — — — Hamburg.

Sajtok: Ementhali, Grói, Parmai, Eidami, Rochefort, Imperial, Pazsifal) — — — — a legelőkelőbb czégektől.
Hagenbergi, Strachinó, Fomage la Trappe stb.) — — — —

CSOKOLÁDOK: N. Lejet, Trieszt, Maestrani, St. Gaál, Küfferle J. Bécs, Schuchard C. H., Neuschatel.

Borok: FFHÉR és VÖRÖS: Erdélyi pince-egylet Kolozsvár, Jalicz, Dietzl Budapest, Palugyai Pozsony, Magyarád Mènesi bortermelők szövetkezete Arad. TOKAJI ASSZU 3—4 puttonos szomorodni Szabó Lajos tarczai pinczejéből. — PEZSGÓ BOROK: Pomery, Aubertin, Champion, francia perzsgő bor gyárosoktól, Törley, Brückler, Litzke magyar pezsgő bor gyárosoktól. — COGNACOK: Francia: Martell, Friusche Roby és Társa. — Magyar: Czuba Durozier és Társa, Keglevich, Cognac Ipar r. társaság, Világosi, Veron fumei, Tokaji. — HALAK: Keleti tengeri hering, Hering Filé szószba, Ajóka tengeri pisztrang aspikba, Pisztrang, hering bor-szószba, Ton hal olajban, Angolna aspikban, Pisztrang olajban stb. Ludmáj pástétomok, Champignon szarvas gomba, Párisi Appert cégtől.

☞ továbbá friss idei szepességi főzelékek, ☜
legfinomabb KÁVÉ FAJOK, FÜSZEREKET stb. a legolcsóbb napi áron ajánl

LEIDENFROST ÁRMIN.

LAKÁS

berendezési tárgyak legnagyobb választékban

mindenféle csipk, cangres függönyök, berlini és párisi színes kézi festményü és beszövött Stores és Vitrage, francia Gobelens, — Mohair és más szövet

FÜGGÖNYÖK

Partnerek, ágy- és asztalterítők; Cobelens faldíszek; — Karaman, brocat, lampás, peluche és különféle más

BUTORSZÖVETEK.

Smyrna, Stambul, Argaman, Axminster és Velvet pamlag- és mindenféle futószőnyegek.

Kunz József és Társa
kistemplom-bazár.

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben. Főpostával szemben.